

KINNITATUD direktori 02.04.2018 käskkirjaga nr 1-3/11

PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUM

**PÕHIKOOLI LOOVTÖÖD
PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUMIS**

Juhend

Tallinn 2018

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. Loovtöö olemus ja eesmärk.....	4
2. Loovtöö korraldus pirita majandusgümnaasiumis	5
3. Loovtöö liigid.....	6
4. Loovtöö vormistamine	7
4.1. Üldnõuded.....	7
4.2. Viitamine	8
5. Loovtöö juhendamine.....	10
6. Loovtöö ajakava ja esitamine.....	11
6.1. Loovtöö ajakava.....	11
6.2. Loovtöö esitamine.....	11
7. Loovtöö hindamine	12
Kasutatud kirjandus	13
Lisa 1. Tiitellehe näidis	14
Lisa 2 Loovtöö päeviku näidis	15

SISSEJUHATUS

Juhend selgitab nõudeid põhikooli III kooliastmes teostatava loovtöö olemust, selle korraldamist ja läbi viimist Pirita Majandusgümnaasiumis.

1. LOOVTÖÖ OLEMUS JA EESMÄRK

Pirita Majandusgümnaasiumis korraldatakse põhikooli III astmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö vastavalt Põhikooli riikliku õppekava (2011) nõuetele ja Pirita Majandusgümnaasiumi dokumentidele ja juhenditele. Alates 01. septembrist 2013 on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtöö on oma olemuselt juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane kasutab omandatud teadmisi ja iseseisva töö oskusi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgselt isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

2. LOOVTÖÖ KORRALDUS PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUMIS

Pirita Majandusgümnaasiumis korraldab loovtööde läbiviimist põhikooliosa õppejuht.

Loovtöö tegemist ja sooritamist koordineerib klassijuhataja, teda abistab loovtööde koordinaator. Pirita Majandusgümnaasiumis on loovtööde koordinaatoriks põhikooliosa õppejuht, kes kinnitab loovtööde teemad, juhendajad ning korraldab tööde kaitsmise.

Pirita Majandusgümnaasiumis sooritatakse loovtöö üldjuhul 8. klassis, erandjuhul ka muul ajal (nt 7. klassis), kuid mitte hiljem kui 9. klassi esimesel poolaastal.

Oma loovtöö teema, liigi ja juhendaja valib õpilane. Pirita Majandusgümnaasiumi loovtööde koordinaator koostab teemapanga võimalike juhendajatega, kust õpileasel on võimalik samuti valikuid teha või töö suund leida. Loovtöö teemad pakub välja kool või õpilane ise, lõpliku valiku teeb õpilane.

Pirita Majandusgümnaasiumis tehakse loovtööd nii individuaalselt kui ka kuni nelja õpilase kollektiivse ühistööna.

3. LOOVTÖÖ LIIGID

Pirita Majandusgümnaasiumis koosneb loovtöö õpilase iseseisvast tööst ja juhul, kui tegemist pole uurimusliku tööga, ka selle kirjalikust osast.

Loovtöö võib olla:

- õpilasuurimus - on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Uurimustöö on valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused. Uurimustöö koosneb järgmistest osadest: tiitelleht (lisa 1), sisukord, sissejuhatus, töö põhiosa (materjal ja meetodika, tulemused, arutelu ja järeldused), kokkuvõte, sh enesehinnang tööle, kasutatud kirjanduse loetelu, lisad (vajadusel), loovtöö päevik (lisa 2).
- projekt - projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt võib sisaldada ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.
- loovtöö kui muusikateos või kunstitöö - loovtöö muusikateose või kunstitööna on omalooming või muusika esitamine/interpreteerimine (kontsert), kätkeb endas uudseid ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Kunsti- ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis koosneb järgmistest osadest: tiitelleht (lisa 1), sisukord, sissejuhatus, töö käigu kirjeldus, kokkuvõte, sh enesehinnang tööle, kasutatud kirjandus, loovtöö päevik (lisa 2).
- olümpiaadid, konkursid - loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil või õpilasuurimustööde konkursil.

4. LOOVTÖÖ VORMISTAMINE

Pirita Majandusgümnaasiumi loovtööd vormistatakse lähtudes Pirita Majandusgümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendist (2018). Vormistamise tehnilisel teostamisel on abiks koostatud kirjalikud tööd vormistatakse järgides üldiselt tunnustatud teadustöö vormistamise nõudeid.

Antud peatükis on ära toodud üldnõuded vormistamisele.

4.1. Üldnõuded

Töö trükitakse paberile formaadis A4 (210x297 mm), lehe ühele poolele. Kasutatakse kirjatüüpi Times New Roman, kirjasuurus on 12 pt ja reavahe 1,5 rida (pooleteistkordne reavahe), lõiguvaha 12 pt. Sisukorras kasutatakse reavahet 1,5 rida, lõiguvahet ei ole. Kasutatud kirjanduses kasutatakse reavahet 1,0 rida (ühekordne reavahe, *Single*), iga kirje vahel on üks vaba rida.

Lehekülje vaba ruum e veeris on 3 cm vasakult ja 2,54 cm teistest servadest.

Tekst on rööpjoondatud st vasak ja parem serv on sirged. Taandridu ei kasutata.

Kõik töö leheküljed nummerdatakse, kuid tiitellehel ei ole number nähtav. Lehekülje number paigutatakse lehekülje alumise serva keskele.

Iga struktuuriosa (tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, põhiosa, kokkuvõte, kasutatud kirjandus, lisad) algab uuel leheküljelt. Alapeatükid algavad jooksvalt lehelt.

Peatükkide pealkirjad ja alapeatükkide pealkirjad kirjutatakse kirjastiiliga *Times New Roman*, kirjasuurusega 14 pt, paksus (*Bold*) kirjalaadis. Peatükipealkirjad kirjutatakse suurtähtedega ja alapealkirjad väiketähtedega. Pealkirjad on vasakjoondusega. Pealkirja ja teksti vahekaugus on 24 pt vaba ruumi. Pealkirja lõppu punkti ei panda. Pealkiri ei tohi olla liiga pikk, soovitavalt üherealine. Peatükid ja alapealkirjad nummerdatakse araabia numbritena.

Tabelid ja joonised

Kõik objektid jagunevad tabeliteks (pemiselt arvandmete esitamine) ja joonisteks (graafilised kujutised nagu graafikud, skeemid, piltgraafika, diagrammid jne).

Igal joonisel on allkiri ja tabelil pealkiri, mis avab lakooniliselt kujutatu sisu. Tabeli sisu võib olla kirjasuurusega 10-12 pt, kasutatakse ühekordset reavahet (1,0 rida). Objektide allkirjad ja pealkirjad kirjutatakse kirjastiiliga *Times New Roman*, kirjasuurusega 12 pt, paksu kirjalaadiga. Kõik tabelid ja joonised nummerdatakse töös läbivalt kasutades eraldi numeratsioone.

4.2. Viitamine

Viitamiseks loetakse nii kasutatud kirjanduse loetelu kui tekstisiseseid viited. Kõigile tekstisisesestele viidetele peab leiduma vastav kirje kasutatud kirjanduse loetelus ning vastupidi – kasutatud kirjanduse loetelus ei tohi olla ühtegi viidet allikale, mida ei ole tekstis kasutatud.

Kasutatud kirjandus

Kasutatud kirjanduse peatükis peavad kirjed olema reastatud tähestikulises järjekorras. Tähestikuliselt järjestatakse allikad selle autori(te), koostaja(te), toimetaja(te) perekonnanime järgi, isikuandmeteta allika puhul pealkirja esitähe järgi.

Kasutatud kirjanduse kirjete põhimõtted sõltuvad allika liigist. Üldreegel on, et allika kirje esitatakse järgmiselt: Perenimi, Eesnime esitäh (tähed). Aasta. Pealkiri. Ilmumiskoht. Kui allikat on kasutatud internetist lisatakse ka vastava lehekülje veebiaadress ja kasutamise kuupäev. Näiteks: Kättesaadav: veebiaadress (kasutamise kuupäev).

Allika liigist sõltuvalt lisatakse erisused, mis on ära toodud Pirita Majandusgümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendis (2018).

Tekstisisene viitamine

Tekstis lisatakse viited kasutatud allikatele selleks, et oleks selge, kust täpselt käsitletav info pärineb, nii et huvitatud lugeja võiks soovi korral selle ka ise üles leida.

Tsitaat peab täpselt vastama originaalile ja olema esitatud jutumärkides. Juhul kui originaaltekstis jäetakse vahele mingid sõnad või ebaolulised osad, siis märgitakse see

kolme punktiga (...). Kui tsitaati soovitakse täiendada mingite selgitavate sõnadega, siis seda tehakse nurksulgudega [...].

Refereering annab edasi teise autori töös esitatud väiteid ja seisukohti vabas vormis, oma sõnadega. Jutumärke ei kasutata, kindlasti peab aga olema viidatud autorile või allikale. Kui refereering on üks lause, siis paikneb viide enne lauset lõpetavat punkti. Mitmelausealise refereeringu korral on viide pärast viimase lause punkti.

Kui tsiteeritakse või refereeritakse mingit konkreetset ideed, lauset või andmeid, tuleb viide lisada lehekülje täpsusega. Kogu artiklile, raamatule või raamatu peatükile võib viidata juhul, kui viite aluseks on kogu teose argument tervikuna.

Kasutada võib tekstisisest või joonealust viitamist. Korraga võib kasutusel olla ainult üks neist süsteemidest. Kõik töös kasutatud allikad peavad olema viidatud ja esitatud kasutatud materjalide loetelus. Viites esitatakse allikmaterjali autori perekonnanimi, töö ilmumise aasta ja viidatud materjali paiknemise lehekülg.

Täpsemad nõuded tekstisiseste viidete vormistamiseks on leitavad Pirita Majandusgümnaasiumi kirjalike tööde vormistamise juhendis (2018).

5. LOOVTÖÖ JUHENDAMINE

Iga Pirita Majandusgümnaasiumis loovtööd läbi viivat õpilast toetab ja abistab eelkõige tema töö juhendaja.

Loovtööde juhendaja võib olla teemavaldkonnaga seotud aineõpetaja, ainete lõimumise puhul võib ühte tööd juhendada mitu õpetajat või vastava kvalifikatsiooniga inimene väljastpoolt kooli, viimasel juhul lisandub kontaktisik ehk kaasjuhendaja koolist.

Õpilase juhendamine toimub vastavalt töö liigile 1-2 korda kuus ning see võib olla nii kontaktkohtumine, kui töö sujuva laabumise korral ka veebijuhendamine. Ühel juhendajal võib olla korraga kuni kolm juhendatavat loovtööd.

Loovtöö juhendaja:

- aitab õpilast tegevusplaani koostamisel;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast loovtöö tegemise käigus;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistuslikele nõuetele;
- nõustab õpilast töö esitluse (kaitsmise) edukaks läbiviimiseks.

6. LOOVTÖÖ AJAKAVA JA ESITAMINE

6.1. Loovtöö ajakava

Loovtöö teemasid ja läbiviimist tutvustab õpilastele 8. klassis õppeaasta alguses loovtöö koordinaator.

Õpilane annab teema ja juhendaja nime teada klassijuhatajale, kes esitab selle kinnitamiseks loovtööde koordinaatorile 01. oktoobriks.

Loovtööde esitlemised toimuvad II ja III trimestril.

6.2. Loovtöö esitamine

Õpilane pääseb loovtöö esitlemisele, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja üks nädal enne kaitsmist koordinaatorile loovtöö kirjaliku osa.

Loovtöö esitlus seisneb õpilane suulises kokkuvõttes oma tööst, kus ta:

- selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- tutvustab kasutatud meetodeid;
- esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

Praktilise sisuga tööd või projektide (nt lavastused) esitlemise aeg lavastuste esitlemise aeg lepitakse kokku loovtööde koordinaatori, õpilase klassijuhataja ja vajadusel teiste võtmeisikutega (nt huvijuht).

Esitluste/kaitsmise kuupäevad fikseeritakse kooli tööplaanis.

Loovtöö esitlus võib toimuda koolis või kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli.

Esitlust on soovitatav näitlikustada kas multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega;

Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed.

7. LOOVTÖÖ HINDAMINE

Pirita Majandusgümnaasiumis annab koondhinde loovtööle ja selle esitlemisele loovtööde hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga rühma liikme tööle eraldi.

Hinnang loovtööle antakse neljas valdkonnas:

- **töö sisu** (max 30 punkti): arvestatakse töö vastavust teemale, seatud eesmärkide saavutamist, meetodite valikut ja rakendamist; terminite ja keele korrektset kasutamist, töö ülesehitust;
 - kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
 - muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- **töö protsess** (max 15 punkti): hinnang antakse õpilase algatusvõimele ja initsiatiivile loovtöö teema valimisel, ajakava järgimisel, kokkulepetest kinnipidamisel, ideede rohkusele, suhtlemisoskusele.
- **töö vormistamine** (max 10 punkti): hinnang antakse teksti, jooniste, graafikute ja tabelite ja viidete korrektsele vormistamisele.
- **töö esitlemine** (max 5 punkti): hinnang antakse esitluse ülesehitusele, kõne tempole, esitluse näitlikustamisele, kontaktile kuulajatega.

Loovtöö loetakse sooritatuks (arvestatud) kui õpilane on oma loovtöö eest saanud 31-60 punkti.

Alla 31 punkti kogunud töö jääb sooritamata (mitte arvestatud). Mittearvestatud loovtöö tuleb uuesti sooritada ja esitada hiljemalt sama õppeaasta 15. juuniks.

Loovtöö hinnangud protokollitakse. E-kooli märgitakse loovtöö teema ja hinnangu. Vastav märke tehakse ka põhikooli lõputunnistusele.

KASUTATUD KIRJANDUS

Kirjalike tööde vormistamine Pirita Majandusgümnaasiumis. Juhend. 2018. Pirita Majandusgümnaasium. Tallinn.

Põhikooli riiklik õppekava. RT I, 2011, 1. Kättesaadav:
<https://www.riigiteataja.ee/akt/129082014020> (12.04.2018).

Õpilasuurimuse ja praktilise töö vormistamine arvutil (MS Word 2013 baasil).
Õppematerjal. 2018. Pirita Majandusgümnaasium. Tallinn.

Lisa 1. Tiitellehe näidis

PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUM

Mirjam Pilving

KOER LEMMIKLOOMANA

Loovtöö

Juhendaja: õpetaja Pilvi Milving

Tallinn 2018

Lisa 2 Loovtöö päeviku näidis

Pirita Majandusgümnaasiumi põhikooli õpilase loovtöö päevik õppeaastal		
Töö autor:		
Loovtöö juhendaja:		
Juhendaja allkiri		
Töö pealkiri:		
Kuupäev	Tegevused	Kommentaariid